

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
37/2020	Levekårsutvalet	PS	08.12.2020

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Solrun Hauglum		20/1270

HØYRING - FORSLAG OM GODKJENNINGSMODELL FOR FRITT BRUKARVAL I HELSE- OG OMSORGSTENESTENE

Vedlegg:

Høring - Forslag om godkjenningssmodell for fritt brukervalg i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Høringsnotat - Forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven (godkjenningssmodell)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Tre alternative forslag til vedtak:

1. Levekårsutvalet tek saka til orientering.
2. Levekårsutvalet tek saka til orientering med følgjande høyringssvar: «Vaksdal kommune støttar forslag om innføring av godkjenningssmodell for fritt brukarval i kommunale helse- og omsorgstenester.»
3. Levekårsutvalet tek saka til orientering med følgjande høyringssvar: «Vaksdal kommune støttar ikkje forslaget om innføring av godkjenningssmodell for fritt brukarval i kommunale helse- og omsorgstenester. Å administrera ein slik modell vil føra til mykje ekstra arbeid m.a. knytt til utarbeiding av lokale godkjenningsskriterier og til inngåing, evaluering og eventuelt opphøyr av avtale samt publisering m.m. Dette gir auka kostnad og ressursbruk og vil verta vanskeleg å håndtera for mindre og mellomstore kommunar.»

Levekårsutvalet - Sak 37/2020

LEV - Behandling:

Utvalet drøfta saka.

Røysting

Det vart først røysta over rådmannen sitt framlegg til vedtak alternativ 2. Alternativ 2 fekk 1 stemme, (Trond Olav Magnussen, H).

6 stemte mot, (Ivar Bergo, SP, Line Kydland, SV, Ole- Anders Brekkhus, Ap, Line Eide Vik, SP, Lisa Johnsen Lunde, AP, Evy Kvamme, SV) og alternativet falt.

Det vart deretter røysta over alternativ 3.

Alternativ 3 fekk 6 stemmer, (Ivar Bergo, SP, Line Kydland, SV, Ole- Anders Brekkhus, Ap, Line Eide Vik, SP, Lisa Johnsen Lunde, AP og Evy Kvamme, SV).

Ein stemte mot, Trond Olav Magnussen, H. og alternativ 3 vart vedteke som Levekårsutvalet sitt høyringssvar.

LEV - Tilråding/Vedtak:

Levekårsutvalet tek saka til orientering med følgjande høyringssvar:

«Vaksdal kommune støttar ikkje forslaget om innføring av godkjenningsmodell for fritt brukarval i kommunale helse- og omsorgstenester. Å administrera ein slik modell vil føra til mykje ekstra arbeid m.a. knytt til utarbeiding av lokale godkjenningskriterier og til inngåing, evaluering og eventuelt opphøyr av avtale samt publisering m.m. Dette gir auka kostnad og ressursbruk og vil verta vanskeleg å håndtera for mindre og mellomstore kommunar.»

Saksopplysningar:

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høyring forslag til endringar i helse- og omsorgstenestelova om å innføra godkjenningsmodell for fritt brukarval.

Grunnprinsippet i ein godkjenningsmodell for fritt brukarval er at brukaren skal få velja mellom leverandørar som er godkjende av kommunen og har kontrakt med kommunen. Forholdet mellom kommune og leverandør vert regulert av både lov og kontrakt, medan forholdet mellom brukar og kommune følgjer av helse- og omsorgslovgivnaden.

Kommunen annonserar utlysing med oversikt over søknadsprosess, krav, kontrakt og fastsett kompensasjon for leverandørane. Kommunen har ansvar for å etablera kontakt mellom tenestemottakar og leverandør, og å sørgja for at leverandør mottek nødvendig informasjon om tenestemottakar og tenestetilbod som skal ytast.

Leverandørar som oppfyller vilkåra for godkjenning, har rett til å levera tenester på vegne av kommunen. Kommunen inngår kontrakt med leverandørar som fyller vilkåra.

Pasient, brukar og pårørande kan velja og byta mellom dei ulike godkjende leverandørane. Kommunen skal sørgja for at den einskilde får nødvendig informasjon og beslutningsstøtte til å ta val. Kommunen skal også ha tilbod i kommunal eigenregi for menneske som ikkje evnar å velja.

Erfaringar frå Danmark og Sverige viser at kommunane bør ha stor bevissteit knytt til kor egna tenestene er og til sårbarheitsrisiko for brukarar.

Bakgrunn for saka

Regjeringa har som ambisjon å skapa pasienten sine helsetenester. Pasientane skal sikrast eit likeverdig tilbod over heile landet, og valfriheit står sentralt i regjeringa sin politiske plattform.

Regjeringa vil derfor tilretteleggja for fritt brukarval innan heimetenestene og utgreia ei ordning etter modell frå Sverige. Fritt brukarval inneber at brukaren får fleire leverandørar å velja mellom. Fleire og ulike leverandørar i marknaden kan gi mangfold og mogelegheit for utvikling av nye løysingar.

Vurdering og konsekvensar

Endringar i helse- og omsorgslovgivnaden vil gjelda for alle kommunar uavhengig av storleik og tilgjengelege ressursar. Vurdering og drøfting knytt opp til dette vil vera korleis ein kommune av Vaksdal sin storleik, med den tilgang som er til ressursar og kompetanse, skal håndtera ein slik modell med det som følgjer av administrering av inngåing av kontrakt og oppfølging av leverandør. I tillegg kjem oppfølging, informasjon og beslutningsstøtte til brukarane som skal velja leverandør, samt å vera mellomledd mellom brukarar og leverandørar.

Målet med ordninga er å sikra likeverdige tilbod over heile landet og å tilretteleggja for fritt brukarval. Vurdering og drøfting knytt opp til dette kan vera kor vidt godkjenningssmodell for fritt brukarval fører til større likheit mellom kommunar og mellom innbyggjarar og brukarar, eller kor vidt ein slik modell kan bidra til større ulikheit mellom kommunar av ulik storleik og med ulik geografisk plassering. Små og større kommunar si mogelegheit til å håndtera og administrera ein slik godkjenningssmodell, samt tilgang til eksterne leverandørar for distriktkommunar, vil vera faktorar å ta omsyn til.

Dei brukarane som har kapasitet og evne til å ta val, vil kunne få større valfridom dersom det er eksterne leverandørar å velja mellom. Brukarar som ikkje har evne eller kapasitet til dette, skal ivaretakast gjennom kommunalt tilrettelagde tilbod. Ein stor del av brukarane i heimetenesta har vanskar med å ta val og/eller har redusert evne til samtykkekompetanse. Vurdering og drøfting knytt til dette kan vera om ein oppnår større likheit for brukarar gjennom den føreslegne ordninga, eller om det kan føra til større skilnad mellom brukargruppa som kan ta val og brukargruppa som ikkje kan.

Ved innføring av godkjenningssmodell for fritt brukarval, kan brukarane velja mellom leverandørar samt skifta leverandør. Dette forutset at kommune og ekstern leverandør rakst kan opp- og nedbemanna og endra turnus og arbeidslister. Vurdering og drøfting vert her om dette vil ha konsekvensar for tilsettingsforhold fast tilsetting kontra mellombels tilsetting.